

V petem zvezku nam podaja *Gerbič* „Mazurko“ iz Lvovske, pod Chopinovim vplivom stoječe dobe. Vse umetnosti popolnega izčrpanja besedila, značilne harmonizacije in ritmike ter spretne polifonije razgrinja pred nami *Adamič* v svojem sila težkem zboru „Vasujejo“. Kje in kdaj bomo slišali to delo? Dokler postavlja Glasbena Matica neokretnega mroža na oder namesto izbere gibčnih, dobro izšolanih, inteligentnih pevcev, menda nikoli. „Mamutizem“ ni nehal vladati med nami. On je tisti požrešni moloh, kateremu se žrtvujejo leto na leto hekatombe naših najboljših tvorb. *Premrlava* „Kdo je to“ je naivna otroška pesem; kot taka se bo priljubila morda prej nego *Adamičeva* „Ga—ga“, ki je pri vsej priprostosti dosti finejša, otrokom namenjena bolj kot poslušalcem kakor kot izvajalcem.

* * *

Prešernova nemirna „Kam?“ ne pusti našim skladateljem miru. *Gerbič* jo je pojmoval skoraj dramatično. Repertoar baritonistov je obogatil z njo s hvaležno piečo. Lahkokrilo muzo v moderni koncertni toaletti zastopa *Hochreiterjev* III. klavirski valček. V tihe, sanjave prostore nas odvaaja za pokoro *Hladnik* s svojo „Meditacijo“ za orgle. Oblika je sicer resna, primerna resnosti svetišča, vendar nikakor ne meniško-herensko. Lirično začenjajoča se povspne skladba do šumečega sijaja polnih orgel, da izzvni končno spet v nežnih zvokih — simbol vznemirjene duše, ki je v svetem hramu našla, kar je iskala — mir in ravnodušje!

Izza tujih odrov.

Novo operne predstave: *Gabriel Fauré*: „Penelope“ (Monte Carlo, lep uspeh. Frankf. Zeitg. 7./3. 1913 št. 66). — *Isidore de Lara*: „Drei Masken“ (Düsseldorf. Ne posebno posrečeno, Frankf. Zeitg. 8./3. 1913 št. 67). — *Gustav Charpentier*: „Julien“ (Pariz, Opéra Comique). — *Roderich von Mojsisovič*: „Tantchen Rosmarin“ (Brno; slab uspeh). — *A. Wieniawski*: „Megae“ (Varšava). — *Mascagni*: „Isabeau“ (Dunaj, Ljudska Opera, brez uspeha). — *André Gailhard*: „Le Sortilège“ (Pariz, Velika Opera; začetniško delo). — *Walter Damrosch*: „Cyrano“ (Novi Jork, Metropolitan Operahouse). —

Hrvaško gledišče v Zagrebu obeta za prihodnjo sezono med drugimi novostmi tudi delo hrvaškega skladatelja *Berse* z naslovom: „Delfiški črevljar“. Dalje so na sporedu: *Wolf-Ferrari*, *Massenet* („Manon“ ali „Sappho“), *Puccini* („Fanciulla del West“). V proslavo *Verdijeve* stoletnice se bo pel „Othello“, za *Wagnerjev* jubilej pa „Tristan in Izolda“. Intendant *Treščec* se bavi tudi z mislijo, prirediti predstave v naravi. (Enak poizkus je pred kratkim v Pragi dobro uspel, kjer so predstavili „Prodano nevesto.“) V Zagrebu mislijo nekaj podobnega osnovati v Maksimiru. Opera se pripravlja tudi na turneje v Trst in Reko.

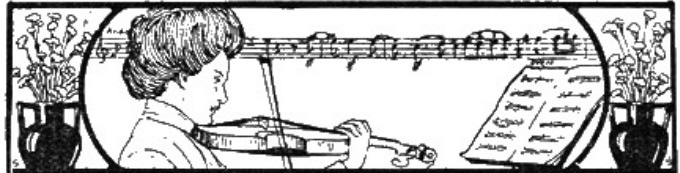
»**Das Spielwerk der Prinzessin**«, dramatična pravljica *Franca Schrekerja*, je bila pri prvi predstavi dne 15. marca t. l. na dunajski dvorni operi odklonjena. V Frankfurtu o. M. se je isto delo uprizorilo istega dne s posrednjim uspehom.

Balet »Zlatorog« pred kratkim umrlega *Ericha Wolffa* je imel pri prvotni predstavi v Češkem Narod. Gled. v Pragi uspeh.

Musorgskega opera »Boris Godunov« je napravila v Novem Jorku pod vodstvom *Toscaninija* velikanski utisk. Rabila se je obdelava partiture po *Rimskem-Korsakovem*.

Znamenita »Frankfurter Zeitung« piše v števil. 36. z dne 5./2. t. l. med drugim sledeče o *Smetanovi* „Prodani nevesti“: „Man kann an Smetanas Oper »Die verkaufte Braut«, die gestern

neu einstudiert wieder auf dem Spielplan des Opernhauses erschien, so recht den Unterschied zwischen Popularität und Volkstümlichkeit demonstrieren. So leicht vergänglich alles ist, was nur der Trivialität der Masse schmeichelt und ihr zuliebe entstanden ist, so unzerstörbar ist das, was aus dem ursprünglichen Empfinden des Volkes quillt. Nationen, welche die heute so viel diskutierte „völkische Eigenart“ sich noch stark bewahrt haben, sind zwar politisch manchmal recht unbequem, aber in dieser besonderen Art der Produktion im Vorteil gegenüber solchen Nationen, die durch die Kultur nivellierter sind. Wir beneiden das tschechische Volk um diese Oper, die von der ersten bis zur letzten Note von einer immer wieder entzückenden Frische ist. Wir beneiden es, weil wir mit Kunst behafteten Deutschen so selten mehr den Weg zu natürlicher Volkstümlichkeit finden.“

Odmevi iz koncertne dvorane.

London in slovanska glasba. V zadnjih dveh mesecih pretekle sezone (maj in junij) je bila tu slovanska glasba posebno številno in častno zastopana. Ruski pianist *Joseph Lhévinne* je igral na koncertu »London Symphony Orchestra« pod Mengelbergovim vodstvom klavirski koncert *Čajkovskega*. Isti orkester je prednašal istega skladatelja 5. simfonijo. Dalje so se slišala sledeča dela: *Rimskega Korsakova* simfonija „Antar“ (pod Beechamom), klavirski koncert Poljaka *Stojowskega* in *Čajkovskega* 4. simfonija (pod Nikischem). *Emil Mlynarski* je dirigiral tri koncerte z izključno slovanskim programom. Zastopani so bili Mladopoljaki, Rusi (*Rimskij-Korsakov*, *Višnegradskij*, *Kalnikov* [Simfonija v g] *Čajkovskij* [Sérénade Mélancholique, Patetična Simfonija]) ter Čehi (*Novák* »V Tatri« in *Dvořákov* Violinski koncert). *Huberman* se je odlikoval v Beethovnovi Sonati op. 30/1 in v Mendelssohnovem koncertu.

Gališko Glasbeno Društvo v Lvovu je prineslo med orkestralnimi novostmi sledeče skladbe: *M. Karłowicza* simfonsko pesnitev „Stanisław i Anna Ośwrecimowie“, *Zetiškega* Simfonijo a-mol, drja. *Jachimeckega* „Simfonsko Fantazijo“ in *Nowowiejskega* „Quo vadis“.

Novo latinsko mašo e-moll za mešan zbor in orgle, ki jo je zložil sedanji ravnatelj (nemškega) Filh. Društva v Ljubljani, *Rudolf pl. Weis Ostborn*, so izvajali 2. februarja t. l. na koru frančiškanske cerkve v Ljubljani z zelo dobrim uspehom.

Ševčikov učenec Zlatko Baloković je bil v Berlinu hoter novemu violinskemu koncertu *J. Kryjanowskega*. „Signale für die musikalische Welt“ hvalijo v 2. oktoberski številki ljubeznivo delo in virtuozno igranje mladega interpreta.

Pri koncertih Orkestra Dunajskih Glasbenikov pod vodstvom *Oskarja Nedbala* bodo tekom letošnje sezone izvajali dve orkestralni novosti slovanskih glasbenikov, in sicer *J. B. Foersterja* suito „Shakespeare“ in *Glazunova* „Pesem usode“.

